

Ætsningsskade efter accidentiel indtagelse af vortefjernemiddel

Pia ten Voorde, Camilla Asklund & Alessandro Venzo

KASUISTIK

Klinik for Plastikkirurgi,
Brandsår og Brystkirurgi,
Rigshospitalet

Ugeskr Læger
2014;176:V02140103

Ikke sjældent købes der under udlandsrejser medicin, som efterfølgende opbevares i hjemmene. Der kan være tale om både receptpligtig medicin og håndkøbsmedicin, der i nogle lande er et omfattende begreb. Meget af denne medicin har en indlægseddell udelukkende på det lokale sprog samt en emballage med sparsom information eller uforståelige advarsler, og medmindre man har købt sin medicin på et apotek, medfølger der ikke nødvendigvis en brugsvejledning.

SYGEHISTORIE

En seks måneder gammel pige blev indbragt akut til Rigshospitalets traumecenter efter accidentiel indtagelse af et vortemiddel, der indeholdt monochloreddikesyre. Bedstemoderen havde taget fejl af en flaske med D-vitaminsdråber og en flaske med vortefjerner, der var hjembragt fra Italien (Figur 1A), og hun havde givet pigen mindst fem dråber oralt. Umiddelbart herefter begyndte pigen at græde, fejlen blev opdaget, og familien ringede 112. Pigen var ved ankomsten stabil med hensyn til luftveje, åndedræt og cirkulation, men havde kastet op og pådraget sig æts-

ningsskader, hvor opkastet havde fået lov at ligge på huden i et spor fra venstre mundvig, henover venstre kind til en plamage i baghovedet (Figur 1B). Man fandt en Ph-værdi på 1, hvorefter der blev intuberet pga. ødem af de øvre luftveje. Under fiber- og gastroskopi blev der afsløret skader i den hårde og bløde gane, de forreste ganebuer, uvula, pharynx samt den øvre del af øsofagus i form af hvide slimhinder og varierende grader af ødem, men ingen egentlige nekroser. I ventriklen fandt man let irritation.

Patienten blev indlagt til tæt observation og bred tværfaglig vurdering ved en pædiater, en børnekardiolog, en toksikolog, en børnekirurg, en børneanæstesiolog, en otolog og en plastikkirurg. Den ydre ætsningsskade blev skyllet kontinuerligt, indtil der var opnået normal Ph-værdi (to døgn). Patienten var i øvrigt cirkulatorisk stabil og vurderedes at være uden for livsfare. Hun blev ernæret parenteralt, da det blev vurderet at være for risikabelt at anlægge en sonde. To døgn senere var ødemet aftaget. Patienten blev ekstuberet og udskrevet efter yderligere få dages observation til videre ambulant kontrol pga. risikoen for sekundær striktur af øsofagus som følge af kontraktion af arvæv.

DISKUSSION

Den indtagne vortefjerner indeholdt monochloreddikesyre i ukendt koncentration og var påtænkt topikal behandling af vorter [1]. Den fås også i håndkøb i Danmark med en koncentration på op til 15%. Når monochloreddikesyre kommer i direkte kontakt med hud og slimhinder, nedbrydes epitel, og der vil, afhængigt af syrens koncentration og varigheden af påvirkningen, opstå ætsningsskader lige fra helt overfladiske ætsninger til dybe nekroser [1]. Syren kan desuden resorberes gennem huden med efterfølgende systemisk organpåvirkning [2-4].

Der er tidligere beskrevet ét tilfælde hvor topikal anvendelse på en fingervorte har medført deformitet af det tilstødende fingerled [2]. Der er desuden beskrevet flere tilfælde af kutan udsættelse for monochloreddikesyre i høje koncentrationer (80%) på 5-30% af legemsoverfladen [1, 3, 4] med ætsningsskader og systemisk påvirkning. Sidstnævnte har i disse tilfælde vist sig ved opkastning og diarré i de

FIGUR 1

A. Vortefjernemiddel med monochloreddikesyre (tv.) og D-vitaminsdråber (th.). B. Ætsning fra mundvig til baghoved efter opkast.

første timer og helt op til to dages forsinkede symptomer i form af kardiovaskulært shock, kramper, koma, nyreskader, metabolisk acidose, hypokaliæmi og i yderste konsekvens død [1, 3, 4].

I tilfældet i sygehistorien havde familien i håndkøb i Italien købt et vortefjernemiddel, som efter hjemkomsten blev opbevaret ved siden af toiletsager etc. Uheldet skete, da flasken med ætsende indhold blev forvekslet med en flaske med D-vitamintilskud (sælges i identiske små mørkebrune flasker). Indlægseddelen var udelukkende på italiensk, og flasken bar intet symbol, der indikerede, at indholdet var giftigt. I dette tilfælde opstod der lokale vævsskader og påvirkede luftveje, men ingen alvorlig systemisk påvirkning. Lignende forvekslinger kunne ske med et andet vortemiddel, cantharidin (spansk flue), som ligeledes er stærkt toksisk og sælges i samme små mørkebrune glasflasker. Midlet administreres i Danmark udelukkende af dermatologer, men fås i udlandet og i netbutikker.

Historien illustrerer problematikken i, at der købes og hjembringes medicin, som forbrugeren ikke er fortrolig med. Dette kan skyldes, at præparatet er købt uden vejledning, har udenlandsk indlægseddelen og ikke bærer tydelige advarsler. Med opbevaring af medicin i hjemmet følger risikoen for overdosering, fejlmedicinering og uheld ikke mindst hos børn [5], men denne risiko synes åbenlyst at være større, når man som forbruger ikke nemt kan se, hvad medicinen indeholder.

SUMMARY

Pia ten Voorde, Camilla Askhund & Alessandro Venzo:
Accidental consumption of wart remover
Ugeskr Læger 2014;176:V02140103

Not seldom do people buy medicine abroad while on business or holiday, where international labelling is less than optimal. Once home, the medication is often kept alongside every-day products, sometimes resulting in home accidents due to a confusion of products. In this case a six-month-old girl was administered five drops of monochloroacetic acid orally as a result of mistaking a bottle of D-vitamin with a bottle of acid for the removal of warts. She suffered a mild poisoning, chemical burns and required intubation due to oedema of the upper airways, but no long-term effects.

KORRESPONDANCE: Pia ten Voorde, Klinik for Plastikkirurgi, Brandsår og Brystkirurgi, Rigshospitalet, Blegdamsvej 3, 2100 København Ø.
E-mail: piacajs@tenvoorde.dk

ANTAGET: 13. juni 2014

PUBLICERET PÅ UGESKRIFTET.DK: 15. september 2014

INTERESSEKONFLIKTER: Forfatterens ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

LITTERATUR

1. Dote T, Kono K, Usada K et al. Systemic effects and skin injury after experimental dermal exposure to monochloric acid. *Toxicol Indust Health* 2003;19:165-9.
2. Baser NT, Yalaz B, Yilmaz AC et al. An unusual and serious complication of topical wart treatment with monochloroacetic acid. *Int J Dermatol* 2008;47:1295-7.
3. Pierson J, Toussaint P, Segers N. An unusual cause of burn injury: skin exposure to monochloroacetic acid. *J Burn Care Rehabil* 2003;24:407-9.
4. Kulling P, Andersson H, Boström K et al. Fatal systemic poisoning after skin exposure to monochloroacetic acid. *Clin Toxicol* 1992;30:643-52.
5. Franklin RL, Rogers GB. Unintentional child poisonings treated in United States hospital emergency departments: national estimates of incident cases, population-based poisoning rates, and product involvement. *Pediatrics* 2008;122:1244-52.